

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

COĞRAFIYA fakültəsi

TƏDRİS-METODİK ŞURASININ

2015-2016-cı tədris ilində

H E S A B A T I

Məruzəçi: TMSŞ-nin sədri dos. H.B.Soltanova
BAKİ - 2016

Bakı Dövlət Universitetinin Tədris-Metodik Şurasının son illərdə fəaliyyəti tədrisin təşkili və təkmilləşdirilməsi sahəsində daha çox ciddiləşmişdir. Bu təsadüfi deyildir, çünki hörmətli Rektor akademik Abel Məhərrəmov Metod Şurasının işini daim diqqət mərkəzində saxlayır. Bunun ən bariz nümunəsi isə onun və rektorluğun digər nümayəndələrinin fakültə TMSŞ-nın hesabatlarında iştirakıdır. Hesabatlarda bir qayda olaraq prorektorlar: prof. İradə xanım Əliyeva, prof. Aydın Kazımsadə, *prof. Sani Hacıyev*, Tədris şöbəsinin müdiri dos. İbad İbadov, həmçinin fakültə TMSŞ-nın sədrləri iştirak edirlər.

Universitet rəhbərliyinin hesabatlarda iştirakı

Fakültə TMŞ-in 2015-2016-cı tədris ili üçün hesabatının strukturu

- **Fakültə TMŞ-in tərkibi;**
- **Təhsil alanların sayı və kadrlarla təminat;**
- **TMŞ-in tədrisin təşkilində fəaliyyəti;**
- **Tədris vəsaitləri ilə təminat;**
- **Elmi nəşrlər;**
- **Tədris prosesinin təşkilində problemlər;**
- **Təkliflər**

Fakültə TMS-in tərkibi

Fakültə Tədris-metodik şurası 2015-2016-cı tədris ilində aşağıdakı tərkibdə fəaliyyət göstərmişdir:

Tərkib:

- ✓ dos.H.B.Soltanova- sədr
- ✓ dos.N.S.Seyfullayeva- katib
- ✓ prof.T.G.Həsənov-üzv
- ✓ prof.M.H. Qocamanov-üzv
- ✓ prof.Y.Ə.Qəribov-üzv
- ✓ prof.Ə.S.Məmmədov-üzv
- ✓ dos.Ş.İ.Məmmədova-üzv

Kafedralar:

- * Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğrafiyası və turizm
- * Azərbaycan coğrafiyası və tədrisi metodikası
- * İqtisadi və sosial coğrafiya
- * Geodeziya və kartoqrafiya
- * Fiziki Coğrafiya
- * Hidrometeorologiya
- * Dekan müavini

Təhsil alanlarının sayı

➤ **Bakalavriatura səviyyəsi:**

* əyani- **1220** nəfər (azərb.- 1057, rus - 120, ingilis-43)

* qiyabi -**109** nəfər

➤ **Magistratura səviyyəsi:**

* əyani -**101** nəfər (azərb.-94, rus – 7)

➤ **Sabah qruplarında – 84** nəfər

Kadrlarla təminat səviyyəsi

Professor- müəllim heyətinin sayı- 46 nəfər

- * Elmlər doktoru, professor -8 nəfər
- * Fəlsəfə doktoru-30 nəfər, o cümlədən dosent -17 nəfər
- * Elmi dərəcəsi olmayan - 9 nəfər (6 baş müəllim, 3 müəllim).
- * Əvəzçiliklə-10 nəfər
- * Saat hesabı-45 nəfər

□ Tələbə - müəllim nisbəti- 26,5:1

□ Professor-müəllim heyətinin orta yaş həddi- 51,5

□ Yaşı 75-dən yuxarı olan professor müəllim heyətinin sayı- 5

Hesabat ilində fakültənin kadrlarla təminatında ciddi dəyişiklik olmayıb:

- * 4 nəfər tyutordan - 1-i analıq məzuniyyətindədir.

Hesabat ilində işə qəbul olunmuşdur:

- * tam ştat– 1 nəfər
- * 0,5 ştat – 4 nəfər
- * 0,5 ştat laborant– 1 nəfər.

Kafedralarda professor-müəllim heyətinin sayı (2010-2016-cı illər)

Fakültənin yaranma tarixi	Kafedraların adı					Kafedralar üzrə müəllimlərin sayı					
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
1991-ci il	1.Fiziki coğrafiya	Fiziki coğrafiya	Fiziki coğrafiya	Fiziki coğrafiya	Fiziki coğrafiya	11 (1y.ş)	9 (1 y.ş)	8 (2 y.ş)	8 (2 y.ş)	10 (2 y.ş)	9 (4 y.ş)
	2.İqtisadi və sosial coğrafiya	İqtisadi və sosial coğrafiya	İqtisadi və sosial coğrafiya	İqtisadi və sosial coğrafiya	İqtisadi və sosial coğrafiya	5 (2 y.ş)	5 (2 y.ş)	5 (1 y.ş)	4 (1 y.ş)	5 (2 y.ş)	6 (2 y.ş)
	3.Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğr. və turizm	Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğr. və turizm	Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğr. və turizm	Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğr. və turizm	Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğr. və turizm	11 (4 y.ş)	10 (5 y.ş)	9 (4 y.ş)	9 (4 y.ş)	9 (3 y.ş)	9 (3 y.ş)
	4.Geodeziya və kartoqrafiya	Geodeziya və kartoqrafiya	Geodeziya və kartoqrafiya	Geodeziya və kartoqrafiya	Geodeziya və kartoqrafiya	10 (3 y.ş)	10 (3 y.ş)	9 (3 y.ş)	8 (3 y.ş)	7 (2 y.ş)	7 (2 y.ş)
	5.Hidrometeorologiya	Hidrometeorologiya	Hidrometeorologiya	Hidrometeorologiya	5.Hidrometeorologiya	10 (1 y.ş)	9 (2 y.ş)	9 (2 y.ş)	9 (2 y.ş)	10 (4 y.ş)	8 (3 y.ş)
	6.Azərbaycan coğrafiyası	Azərbaycan coğrafiyası	Azərbaycan coğrafiyası	Azərbaycan coğrafiyası	Azərbaycan coğrafiyası və tədrisi metodikası	7 (2 y.ş)	7 (2 y.ş)	7 (2 y.ş)	7 (2 y.ş)	8 (3 y.ş)	8 (3 y.ş)

Tədrisin təşkilində fəaliyyət

- BDU TMSŞ-nin Əsasnaməsi;
- Fakültə TMSŞ-in illik iş planı;
- İxtisaslar üzrə Dövlət Standartları əsasında hazırlanmış tədris planları, işçi tədris qrafikləri;
- Sabah qruplarında Mərkəzin dekanı tərəfindən hazırlanmış tədris planları;
- Açıq dərslərin keçirilməsi (TMSŞ-in Əsasnaməsinin 3,3 bəndi);

2015/2016-cı tədris ilində keçirilmiş açıq dərslər

	Soyadı, adı, atasının adı	Elmi dərəcəsi və adı	Tədris etdiyi fənn	Mövzunun adı (mühazirə, məşğələ)	Tarix	Bölmə (Azərbaycan, rus, ing.)	kurs, qrup
1	Abbasov Cümşüd	c.e.n., dosent	İstehsalın texniki əsasları	Əlvan metallurjiyanın texniki-iqtisadi əsasları (mühazirə)	30.10.15	Azərbaycan	III k., 1018, 1020
2	Sədullayev Rəşad	müəll.	Qafqazın fiziki coğrafiyası	Qafqazın torpaq-bitki örtüyü (məşğələ)	16.11.15	Azərbaycan	III, 1018, 1020
3	Zülfüqarova Səkinə	c.e.n.,b/lab.	Turizm ehtiyatları	Təbii və mədəni irsin turizm cəhətdən məhəmmə sənilməsi (mühazirə)	25.11.15	Azərbaycan	I k., 1060, 1062
4	Həsənəliyeva Ləman	c.e.n.,b/lab.	Ümumi yerşünaslıq	Hidrosfer, onun hissələri, Dünya okeanı. (məşğələ)	25.11.15	Azərbaycan	I k., 1054
5	Mikayılov Aruz	s/h müəll.	Fiziki coğrafiyanın qlobal problemləri	Torpaqların şorlaşması, landşaftların deqradasiyası (mühazirə)	26.11.15	Azərbaycan	III k., 1018, 1020
6	Cərullayev Aşef	c.e.n., dosent	Materik və okeanların fiziki coğrafiyası	And dağları (mühazirə)	26.11.15	Azərbaycan	III k., 1008, 1010 1012
7	Talibov Səbuhi	doktorant	Beynəlxalq turizmin coğrafiyası	Türkiyədə bey.turizmin müasir vəziyyəti və inkişaf xüsusiyyətləri (mühazirə)	26.11.15	Azərbaycan	I k., 1060, 1062

Əlavə 1.2

	Soyadı, adı, atasının adı	Elmi dərəcəsi və adı	Tədris etdiyi fənn	Mövzunun adı (mühazirə, məşğələ)	Tarix	Bölmə (Azərbay., rus, İng.)	kurs, qrup
8	Mehrəliyev Fuad	doktorant	Beynəlxalq turizmin coğrafiyası	Beynəlxalq turizm. Amerika regionu (mühazirə)	03.12.15	İngilis	I k., 1064
9	Rəhimov Kənan	s/h müəll.	Meh.fəaliyyətinin texnologiyası	meh.kompleksi və onun təşkilatı strukturu (məşğələ)	11.03.16	Azərbay.	II k., 1044
10	Cəfərova Gülnarə	c.e.n., dos. əvəzi	Koreyanın coğrafiyası	Koreyanın faydalı qazıntıları (məşğələ)	14.03.16	Azərbay.	I k., şərq.
11	Əhmədova İradə	c.e.n., dosent	Ərəb ölkələrinin coğrafiyası	İordaniyanın iqtisadi-coğrafi (mühazirə)	15.03.16	rus	I k., şərq.
12	Sultanova Gülşən	b/müəll.	Yaponiyanın coğrafiyası	Yaponiyanın torpaq-bitki örtüyü və hey.aləmi (mühazirə)	17.3.16	Azərbay.	I k., şərq
13	Məmmədov Nadir	c.e.d., prof.	Toponomika	(mühazirə)	30.03.16.	Azərbay.	III k., 1014, 16,18, 20
14	Bağmanov Zəhid	t.e.n., dosent	Rəqəmli xəritələrin tərtibi	Elektron xəritələrin tərtibində istifadə olunan proqramlar (mühazirə)	05.04.16	Azərbay.	IV k., 1006

Əlavə 1.3

	Soyadı, adı, atasının adı	Elmi dərəcəsi və adı	Tədris etdiyi fənn	Mövzunun adı (mühazirə, məşğələ)	Tarix	Bölmə (Azərbaycan, rus, ing.)	kurs, qrup
15	Mehbalyev Mehman	c.e.n., dosent	Xəritələrin layihələndirilməsi və bədii tərtibi	Xəritə tərtibi prosesinin avtomatlaşdırılması (mühazirə)	05.04.16	Azərbaycan.	II k., 1040
16	Həsənov Tapdıq	c.e.d., prof.	İqtisadi-coğrafi rayonlaşdırma	Təsərrüfat sahələrinin rayonlaşdırılması (mühazirə)	07.04.16	Azərbaycan.	III k., 1012
17	Babaxanov Neron	c.e.d., prof.	Təbii fəlakətlərin iqtisadi coğrafiyası	Daşqınlar və onlara qarşı mübarizə tədbirləri (mühazirə)	12.04,16	Azərbaycan.	III k., 1018, 1020
18	Babayeva Rəna	b.ü.f.d b/m.	Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi	Bakterioloji silahların təsnifatı (mühazirə)	12.04,16	Azərbaycan.	II k., 1026, 1028, 1030
19	Bağirov Sədyar	baş müəll.	Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi	Bioloji silahların təsnifatı (mühazirə)	13.04,16	Azərbaycan.	II k., 1038, 1040
20	Bayramova Lələ	c.e.n., dosent	Azərbaycanın iqtisadi coğrafiyası	İqtisadi inkişafda ətraf mühitin mühafizəsi.Ekoloji standartlar (mühazirə)	13.04,16	İngilis	II k., Tur. və otel.
21	İsmayılova Aygün	c.e.n., b/lab.	MDB-nin fiziki coğrafiyası	Tyan-Şan və Pamir-Alay dağ sistemləri (məşğələ)	12.05,16	Azərbaycan.	III k., 1008,

Təcrübəli müəllim açıq dərstdə

Gənc kadr açıq dərstdə

Açıq dərisdə

Açıq dərslərdə müşahidə edilən nöqsanlar:

- ✓ **Müəllimin dərşə hazır olmaması;**
- ✓ **fənn programı ilə mövzunun uyğun olmaması;**
- ✓ **sillabusların bəzi müəllimlər tərəfindən düzgün doldurulmaması;**
- ✓ **jurnallarda qeydiyyatın yarımçıq aparılması;**
- ✓ **əyani vəsaitlərin köhnə olması;**
- ✓ **texniki və elektron vəsaitlərdən az hallarda istifadə edilməsi və s.**

Keyfiyyətsiz dərslər:

Müəllimin A.S.	İşlədiyi fakültə	Tədris etdiyi fənn	İxtisas	Kurs,qr.	Tarix
Quliyev Aslan	Tətbiqi riyaziyyat	İnformatika	Coğrafiya	II kurs, 1026,1028, 1030	20.04. 2016

Keyfiyyətsiz dərsin müzakirəsi

İmtahan sessiyasında TMŞ-in fəaliyyəti

- ❖ **Kordinatorlarla təminat;**
- ❖ **İmtahan suallarının sayı;**
- ❖ **İmtahan biletlərinin düzgün tərtibi;**
- ❖ **İmtahanların nəticələrinin yoxlanılması
və bu sahədə problemlər**

İmtahan suallarının tərtibində problemlər

Fənlər üzrə imtahan suallarının tərtibi akademik A.M.Məhərrəmovun 10 dekabr 2013-cü il tarixli R-136 nömrəli əmrinə əsasən təsdiqlənmişdir.Yəni,

mühazirə saatlarının həcmi:

- * 15 saat olduqda - 45 sualdan az olmamaqla,
- * 30 saat olduqda - 60 sualdan az olmamaqla,
- * 45 saat olduqda - 75 sualdan az olmamaqla,
- * 60 saat olduqda - 90 sualdan az olmamaqla,
- * 75 saat olduqda - 105 sualdan az olmamaqla,
- * 90 saat olduqda - 120 sualdan az olmamaqla.

Bakalavriatura və magistratura səviyyəsi üzrə ixtisaslar

✓ **Bakalavriatura səviyyəsi üzrə:**

- 1.Coğrafiyaya
- 2.Coğrafiyaya müəllimliyi
- 3.Hidrometeorologiya
- 4.Geodeziya və xəritəçilik mühəndisliyi
- 5.Turizm və otelçilik

✓ **Magistratura səviyyəsi üzrə:**

1. İqtisadi və sosial coğrafiya
- 2.Landşaftşünaslıq
- 3.Azərbaycanın fiziki coğrafiyası
- 4.Gemorfolojiya
- 5.Azərbaycanın və onunla qonşu ölkələrin iqtisadi və sosial coğrafiyası
- 6.Dünyanın iqtisadi və sosial coğrafiyası
- 7.Ərazi planlaşdırılması və rayon planaalması
- 8.Hidrologiya
- 9.İqlimşünaslıq
10. Tətbiqi geodeziya
- 12.Otelçilik
- 13 .Turizm işi.
- 14.Beynəlxalq turizm və ölkəşünaslıq
- 15.Sosial mədəni sahədə xidmətlərin təşkili

Tədris vəsaitləri ilə təminat

☐ Tədris olunan fənlərin sayı:

- **bakalavriatura -139**
- **magistratura -158**

☐ Fənn proqramlarının sayı:

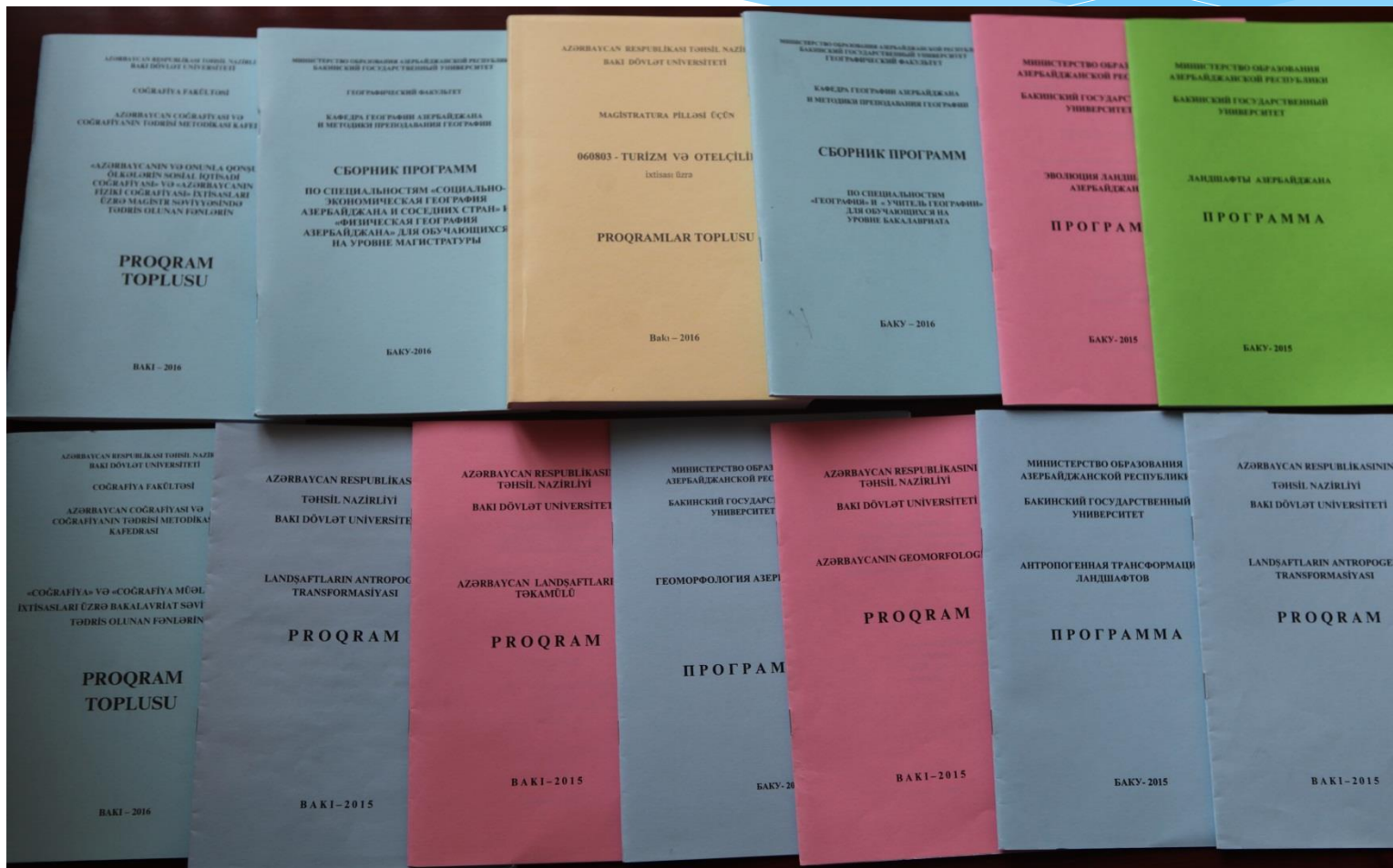
- **bakalavriatura -139 (o cümlədən 4-ü qrif üçün təqdim olunmuşdur)**
- **magistratura -158**

☐ AR Təhsil Nazirliyinin qrifini almış proqramların sayı :

- **bakalavriatura -53**
- **magistratura -84**
- **BDU-rektoru akademik A.M.Məhərrəmovun əmri ilə təsdiqlənmiş fənn proqramları:**
- **magistratura -56**

2015-2016-cı tədris ilində nəşrlər

Фənn proqramları- 59

Dərslik və dərs vəsaitləri

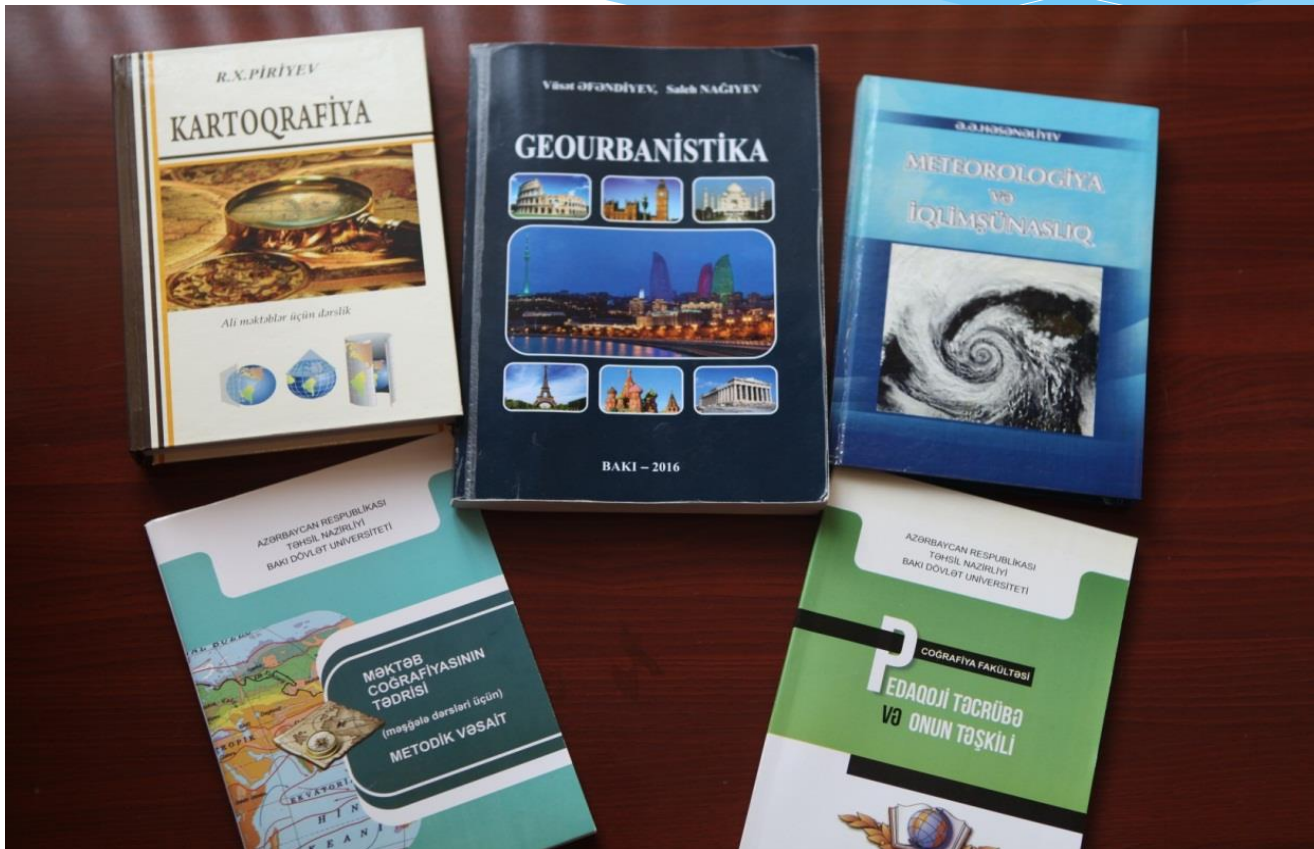
Dərsliklər:

- * Geourbanistika. Dərslik. Bakı: “Bakı Universiteti”, 2016, 272 s. (Əfəndiyev V.Ə., Nağıyev S.Q.)
- * Kartoqrafiya. Dərslik. (3-cü nəşr). Bakı: Mütərcim, 2015, 440 s. (R.X.Piriyev)

Dərs vəsaitləri:

- * Pedaqoji təcrübə və onun təşkili. Dərs vəsaiti. Bakı: 2015, 97 s. (Əfəndiyev V.Ə. V.Ə., Seyfullayeva N.S.)
- * Məktəb coğrafiyasının tədrisi. Dərs vəsaiti. Bakı-2015, 50 s. (Seyfullayeva N.S., Şabanova Y.)
- * Meteorologiya və iqlimşünaslıq. Dərs vəsaiti. 2015, 180 s. (Həsənəliyev Ə.Ə.)

Dərslik və dərs vəsaitləri

Orta ümumtəhsil məktəbləri üçün nəşrlər

- * **Coğrafiya VI sinif üçün dərslik.** Bakınəşr, 2016, 10 ç.v. azərb. və rus dilində (Seyfullayeva N.S., Əlizadə E.K., Şabanova Y., Aktoprak İ.)
- * **Coğrafiya. IX sinif üçün dərslik.** Azpoliqraf, 2016, azərb. və rus dilində (Əlizadə E.K., Seyfullayeva N.S., Şabanova Y., Aktoprak İ.).
- * **Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. VIII sinif.** Müəllim üçün metodik vəsait.TQDK, 15 ç.v. azərb. və rus dilində (Seyfullayeva N.S., İsgəndərova Ş., Əfəndiyeva T.).

Orta ümumtəhsil məktəbləri üçün nəşrlər

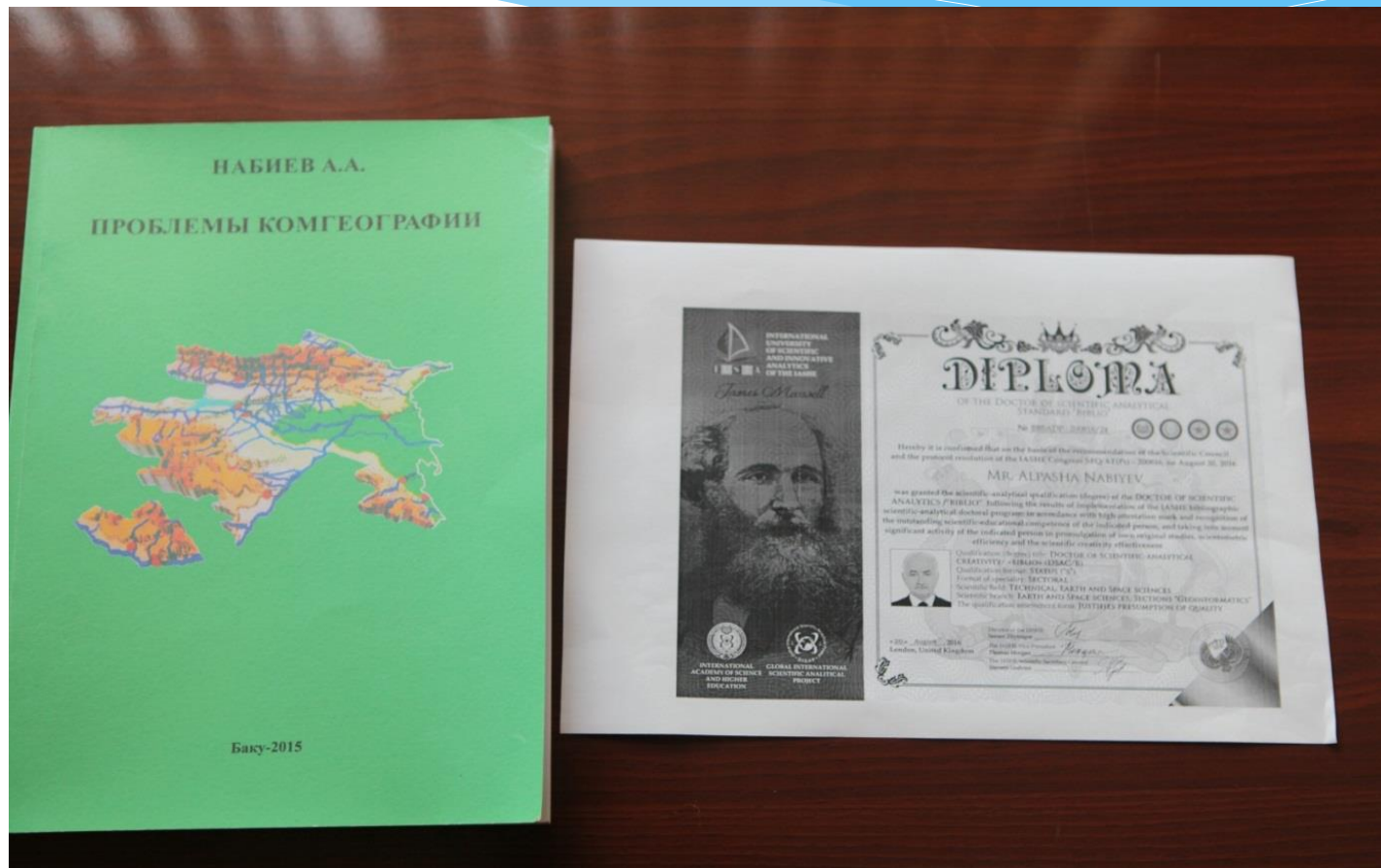
Monoqrafiyalar

- ❖ **Azərbaycanda turizm və onun inkişafı.** Monoqrafiya. Bakı: AzTu-nun mətbəəsi, 2015, 475 s. (Soltanova H.B.).
- ❖ **Kür çayının transsərhəd hövzəsində su resursları və onlardan istifadə.** Sankt-Peterburq: «Свое издательство», 2016, 164 c. (İmanov F. Ə.)
- ❖ **Təbii fəlakətlərin coğrafiyası: nəzəri-metodiki əsasları.** Bakı: “Kooperasiya” nəşriyyatı. 2016. 112 s. (Babaxanov N.A.).
- ❖ **Azərbaycanın qış otlaklarında eroziyalaşmış torpaqların coğrafi-ekoloji qiymətləndirilməsi. Acınohur massivi.** Bakı: “Xəzər Universiteti” nəşriyyatı. 2015. 134 s. (Cərullayev A.Ş.).
- ❖ **Samur-Dəvəçi ovalığı və Qusar maili düzənliyinin müasir aqroirriqasiya landşaftları.** Bakı, “RedNline”. 2015, 192 s. (İsmailova N.S., Qəribov Y.Ə.)
- ❖ **Orta və son pleystosendə Kiçik Qafqazın təbii şəraiti və paleocoğrafiyası.** Bakı, “RedNline”. 2016, 126 s. (Əhmədova G.B.).
- ❖ **İstehsalın texniki-iqtisadi əsasları.** Bakı: «Memar-nəşriyyat Poliqrafiya» MMC, 2015, 119 s. (Abbasov C.R.)
- ❖ **Kompyuterlə coğrafiya.** Elmi əsərlər məcmuəsi. I cild. Bakı, “Müəllim” nəşriyyatı, 2015, 238 s. (Nəbiyev Ə.Ə.).

Monoqrafiyalar

Fiziki coğrafiya kafedrasının baş müəllimi Əlipaşa Nəbiyevə Beynəlxalq Elm və Təhsil Akademiyasının beynəlxalq analitik Universiteti London (İngiltərə) Təşkilatı tərəfindən Yer elmlərinin və kosmik elmlər üzrə geoinformatika sahəsində elmi-analitik yaradıcılığına görə doktorluq elmi dərəcəsi verilmişdir.

Nəşr olunmuş məqalələrin sayı

məqalələr -**169**, o cümlədən:

- respublikada -**140**,
- impac-faktorlu jurnallarda -**29**:
- A kateqoriyalı -4
- B kateqoriyalı -7
- D kateqoriyalı -5
- C kateqoriyalı -13

Tədris prosesinin maddi-texniki bazası

- * **Auditoriya fondu -16 otaq, o cümlədən monitorlu -4**
- * **Proyektor quraşdırılmış auditoriya -2 (416, 420)**
- * **Elektron lövhə olan auditoriya -1 (400)**
- * **Hidrometeorologiya kafedrasının nəzdində avtomatik meteoroloji stansiya -1**
- * **Magistratura pilləsində, bakalavr pilləsinin kiçik qruplarında dərslər kafedralarda keçilir**
- * **Kompyuter, printer və proyektorla təminat**

Tədris prosesinin təşkilində problemlər:

- **həm bakalavr, magistr pilləsində auditoriya fondunun çatışmaması,**
- **gənc və peşəkar kadrlara ehtiyacın olması;**
- **tyutorlara ehtiyacın olması;**
- **kafedralarda əməkdaşların sayının az olması və bununla bağlı yaranan koordinator problemi;**
- **interaktiv dərs aparılması üçün kafedralarda əyani vasitələrlə təminatın və texniki təchizatın kifayət qədər olmaması;**
- **kompyuter və printerlərin köhnə, bəzilərinin yararsız olması;**
- **imtahanların nəticələrinin yoxlanılmasında (xüsusilə saathesabı yolu ilə dəvət olunan) fənni tədris edən müəllimə icazə verilməməsi;**
- **saathesabı ilə müvafiq təşkilatlardan dəvət olunmuş elmi dərəcəsi olmayan mütəxəssislərə, həmçinin ingilis dilli qrupda dərs deyən müəllimlərə verilən saat hesabı haqqının az olması;**
- **çöl və istehsalat təcrübələrinin 8-ci semestrə keçirilməsi və s.**

Təkliflər

- ✓ **Magistratura pilləsində bəzi dərslərin saathesabı ilə dəvət olunan mütəxəssis müəllimlər tərəfindən aidiyyatı olan müəssisələrdə keçirilməsinə icazə verilməsi;**
- ✓ **gənc kadrların işə cəlb olunması;**
- ✓ **“Turizm və otelçilik” ixtisasında ingilis dilli qrupda fənləri tədris edən müəllimlərə ödənilən əmək haqqının artırılması;**
- ✓ **“Coğrafiya müəllimliyi” ixtisası üzrə dərslərin keyfiyyətini yüksəltmək məqsədilə təcrübə saatlarının artırılması;**
- ✓ **istisna hal kimi fənni tədris edən müəllimə imtahanların nəticələrinin yoxlanılmasına icazə verilməsi;**
- ✓ **tədris proqramları, dərslik və dərs vəsaitlərinin BDU nəşriyyatında dövlət hesabına çap olunmasına imkan yaradılması;**
- ✓ **kafedralara 1 proyektor verilməsi, kompyuterlərin yeniləri ilə əvəz edilməsi;**
- ✓ **nəşr olunmuş dərslik və dərs vəsaitlərinə görə müəlliflərin maddi cəhətdən maraqlandırılması;**
- ✓ **bakalavriat və magistratura pillələrində dərs jurnallarının strukturunun təkmilləşdirilməsi və s**

*DİQQƏTİNİZƏ GÖRƏ
TƏŞƏKKÜR
EDİRƏM!*